

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 23.09.2025 г.			
200.	10.09.2025	Здравейте, 1. За VRF - VRV системите е заложен диапазон от 20 до 100 KB, и ед. цена 658,73 . Правилно ли е разбирането ни , че при система с мощност на външното тяло 20, 4 KB стойността на актива (с окомплектовка) е 13438,09 лева? След оправени запитвания до трима вносители и търговци за VRF - VRV система 20,4 KB офертната цена само на външния агрегат е над 18 000,00 лева , без вътрешни тела и доп. аксесоари , които трябва да са за наша сметка. Как УО е определило референтните цени и едни активи са със завишена стойност , а други със значително подценена, 2. При две места на изпълнение в различни градове две таблици Заявени активи ли се подават 3. При две места на изпълнение два отделни бюджетни реда ли се попълват.	1. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване по процедурата, стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и използването на енергия от възобновяеми източници (ВИ) е определена чрез прилагането на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, представен в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.“ (методологията е публикувана на сайта на Министерство на иновациите и растежа на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/). Съгласно цитираната методология при изчисляване на фиксираната стойност за съответните активи/ оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и ВИ са взети предвид реално изплатените разходи за подобни активи, въз основа на исторически данни, налични в УО на ПКИП, от предходни изпълнени процедури. Във връзка с посоченото, изчисленията, направени в запитването, относно допустимите VRV (VRF) системи (съгласно Приложение 4.1) с мощност 20,4 kW, са коректни, а именно определената по процедурата стойност за цитираната система е 13 438,09 лева. 2. и 3. Посоченото в запитването е правилно. Моля, запознайте се с посоченото в т. 14.2 от Условието за кандидатстване (на стр. 25), както и с указанията, предоставени в Приложение 4.3 и Приложение 6.
201.	10.09.2025	Здравейте, планираме да изпълним топлоизолация на покрива на халето на предприятието, както и топлоизолация на стените в него. Допустимо ли в рамките на бюджета на проекта да бъде изпълнена и финансирана изцяло дейността по топлоизолацията на покрива, а изолацията на стените да бъде финансирана по проекта само частично, като останалата част от стените на халето бъде изпълнена /изолирана/ за сметка на предприятието, и няма да бъде включвана в рамките на общата инвестиционна стойност/допустимите разходи по проекта?	Посоченото в запитването е допустимо. Отговорност на кандидата е според спецификата на нуждите си и в съответствие със заложените по процедурата изисквания и ограничения, да прецени общият размер на проекта, с който да кандидатства. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 195.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
202.	10.09.2025	Здравейте, бих искал да попитам допустим кандидат по процедура "Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията" ли е търговско дружество със 100% собственост на "Национална компания индустриални зони" ЕАД? Поздрави	В т. 11.1, подточка 3) от Условието за кандидатстване е записано, че по настоящата процедура са допустими кандидати, които са микро, малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36). Съгласно чл. 4, ал. 9 от ЗМСП, с изключение на случаите по ал. 4 (от чл. 4 на ЗМСП) едно предприятие не може да се смята за предприятие по чл. 3 (т.е. микро, малко и средно предприятие), ако 25 на сто или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи. „Национална компания индустриални зони (НКИЗ)“ ЕАД е дружество, на което едноличен собственик на капитала е Министерството на икономиката и индустрията, което е държавен орган. Видно от гореизложеното, посоченото в запитването търговско дружество непряко се контролира от държавен орган и съответно попада в обхвата на чл. 4, ал. 9 от ЗМСП. В тази връзка, цитираното във въпроса дружество е голямо предприятие и като такова не е допустим кандидат по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 126 и № 156.
203.	10.09.2025	Тъй като по процедурата се използват опростени разходи и по - конкретно фиксирани цени за определени резултати, очевидно критерият "най- ниска цена" не може да бъде използван при провеждането на публичната покана. Реално съществува голям риск да има 2 или 3 кандидати за изпълнители , които да получават максималният брой точки по процедурата. В този смисъл допустимо ли е Бенефициентът да заложи в методологията за оценка на офертите критерий за избор на изпълнител, при равен брой точки на кандидатите "Време на подаване на офертата" Т.е. по- рано подалият по време кандидат да бъде избран с приоритет, по примера на УО на ПКИП, който залага аналогичен критерий за избор на бенефициенти , при равен брой точки на кандидатите, при процедури на конкурентен подбор? Можете ли да дадете примери за критерии за оценка при които да се гарантира, че получените точки от кандидатите няма да са равни, какъвто е случаят с предложената цена, където е малко вероятно двама кандидати да дадат абсолютно еднаква цена!	Всеки бенефициент е длъжен да извърши избор на изпълнител при спазване на приложимото национално законодателство. Независимо от прилагането на опростени варианти на разходите (ОВР) по процедурата, правилата за прозрачност, равнопоставеност и конкуренция остават задължителни. Изпълнителите се избират в съответствие с реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициентите на договорена безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление. В случаите, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ и приложимите подзаконови нормативни актове (вкл. ПМС № 4/11.01.2024 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление). При избора на изпълнител/и, бенефициентът следва да спазва принципа за добро финансово управление и определяне реалистичността на разходите (както е посочено в Ръководството за бенефициенти при изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедури с

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Поздрави	опростени варианти на разходи по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/). Допълнително, обръщаме внимание и на посоченото в т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване, че проектните предложения по процедурата следва да са в съответствие с принципите по чл. 29, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, както с изискванията за ефективност, ефикасност и икономичност при разходването на средствата при най-адекватното съотношение между очакваните разходи и ползи. Прилагането на ОВР по процедурата не ограничава кандидатите в избора на нормативно регламентираните допустими критерии за оценка, които да ползват за определяне на икономически най-изгодна оферта, включително критерия „най-ниска цена“. Отговорност на кандидата е според спецификата на инвестициите, включени в проекта, и заложените по процедурата изисквания и ограничения, да прецени кой критерий за оценка на офертите да използва, както и кои показатели да включи в Методиката за оценка (ако е приложимо). От информацията, представена в запитването, не става ясно защо се счита, че не може да се използва критерий „най-ниска цена“. Следва да се има предвид, че всички посочени критерии за оценка съгласно нормативния акт са възможни по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че поставянето на критерий за оценка „Време на подаване на офертата“ е незаконосъобразно. Нормативният акт е предвидил минимален срок за подаване на офертите, съответно времето на подаване не следва да дава каквото и да е преимущество на офертата. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 152.
204.	10.09.2025	Здравейте, Имаме намерение да кандидатстваме по процедурата за изграждане на ФЕЦ и отговаряме на всички условия. Бихме искали да уточним дали наличието на разрешение за строеж (за ФЕЦ), издадено преди подаване на проектното предложение, се счита за „дейност, чието изпълнение е започнало преди подаване на проектното предложение“ по смисъла на условията по процедурата? Благодаря предварително!	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 186 (т. 3).
205.	11.09.2025	Здравейте,	Във връзка с конкретния пример, посочен в запитването, при сключен договор за изпълнение на проект с общи допустими разходи – 257 766 лева и безвъзмездна

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Във връзка със закупуване на 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, бих желал да получа отговор на следния хипотетичен въпрос. Според приложение 4.2 за заявени активи 200 kW батерия с инвертори би формирала общ бюджет от 257,766 лв (1,288.83BGN/kW) при максимално БФП 100,000 това би формирало интензитет от 38.8% при попълване на Формуляра за кандидатстване (т. 5 Бюджет). Ако след одобрение на проектното предложение, реалния разход за закупуването на активите възлиза на стойност 154,000 и постигнатият краен резултат отговаря на предварително заявления (200kW батерия и инвертори) то ще бъде ли финансирана сумата от 100,000, което ефективно би увеличило интензитетът от 38.8 на 64.9 (под допустимите 65%) или ще бъде запазен оригиналният процент на БФП от 38.8 и сумата, която ще се финансира по програмата е ~ 59,750 лв. Предварително благодаря за конкретен и недвусмислен отговор тъй като вече зададените въпроси 60, 80, 87 и 144 са за малко по-различни хипотези. Техните отговори реферират към части от условията за кандидатстване, но те не дават категоричен отговор на моя въпрос. Благодаря предварително.	помощ – 100 000 лева, и са постигнати всички конкретни резултати по проекта, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на Управляващия орган, ще бъде изплатен размер на помощта, съответстващ на одобрения по договора, а именно – 100 000 лева. Обръщаме внимание, че по отношение на група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, определената стойност като единичен разход е за 1 kW от общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постоянноотокватата част). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 141 и № 144.
206.	11.09.2025	Здравейте, предприятието ни, което отговаря на всички критерии за допустимост, притежава действаща инсталация за производство на електрическа енергия 1MW. Фотоволтаичната централа е със смесено предназначение като значителна част от произведената енергия е за продажба. Дружеството ни иска да изгради нова фотоволтаична централа и да кандидатства за активи от т.16 на Приложение 4.1 - Фотоволтаична електрическа централа (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата). Новата фотоволтаична централа ще произвежда електрическа енергия само за нуждите на дейността ни по производство на метални конструкции. Оборудването на новата централа със съоръжения за съхранение на ел. енергия ще позволи да се съхранява излишъка от произведена през светлата	Посоченото в запитването е допустимо, в случай че кандидатът и проектът отговарят на всички изисквания по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 5 (т. 2), № 22 (т. 2), № 54, № 67 и № 71.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		част на денонощието енергия и така да отпадне нуждата от консумиране на енергия от електропреносната мрежа, както е към момента. Чрез новата ФЕЦ дружеството ще постигне пълна енергийна независимост и ще понижи разходите се. Съществуващата фотоволтаична централа ще работи само за продажба. При нея не са налични батерии и съответно ползването на част от произведената от нея енергия за собствени нужди ще е по-неефективно. При така описаната ситуация въпросът ни е, допустимо ли е изграждането на нова фотоволтаична ел. централа, като произвежданата от нея енергия ще е единствено за собствено потребление за нуждите на производството ни по метални конструкции (код по КИД 2008 -25.11).	
207.	11.09.2025	Здравейте, Във връзка с участието в програмата и допустимите активи, които бихме могли да заложим в проектното предложение бихме искали да помолим за следните разяснения: Имам закупен и поставен чилър в сградата, но към момента не са закупени и поставени всички елементи към него за да функционира изцяло. Липсват топлообмени апарати вода - вода и съответните тръбни канали, циркуляционни помпи и съпътстващи материали. В тази връзка въпросите ни са следните: 1. Възможно ли е да заложим изброените елементи от системата; 2. Ако е възможно, като какъв актив трябва да бъдат посочени в Приложение 4.2. , като се има в предвид, че ще бъдат част от чилър система. Благодаря предварително! С уважение,	1. и 2. Посоченото в запитването не е допустимо. Проектите по процедурата е допустимо да включват ЕДИНСТВЕНО един или повече от активите/ оборудването/ съоръженията, съгласно „Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Допълнително, в т. 13.1 от Условията за кандидатстване изрично е указано, че за всички допустими по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници съгласно Приложение 4.1, е посочен минимален обхват/ функционалности, които са ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ, като по своя преценка в процеса на изпълнение на проектите бенефициентите могат да зложат и допълнителни функционалности/ характеристики.
208.	11.09.2025	Във връзка с текста на т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване, в случай че по проекта се придобиват „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, същите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) или към вече налична ФТЕЦ в предприятието, енергията от която се използва единствено за собствено потребление, имаме следния въпрос:	Посоченото в запитването е допустимо. По процедурата е допустимо да се включват единствено един или повече от активите/ оборудването/ съоръженията, съгласно „Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Обръщаме внимание, че отчитането на постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения се извършва посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Когато предприятие кандидатства единствено за батерии за ФТЕЦ, енергията от която се използва единствено за собствено потребление и който няма да се финансира по проекта -допустимо ли е Допълнителното споразумение, което се представи при отчет да бъде с дата в периода от подаване на проектното предложение до подаване на отчет. Благодаря предварително за отговора!	
209.	11.09.2025	Здравейте, Планираме да кандидатстваме за Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради“ и по конкретно за топлоизолиране на покрив на производствено хале. В приложение 4.1. Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, в част12.Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради, е посочено, че „Топлинна изолация може да се постигне със следните материали, но не се ограничава само с тях. Други материали са допустими, в случай че отговорят на заложените критерии“. Въпросът е, допустимо ли е, изолационната система да бъде от типа "класически послоен монтаж" , която включва метална конструкция, топлоизолационни плочи от минерална вата с необходимите ТИ параметри, пароизолация и крайно (външно) покритие от пластифицирана ЛТ ламарина? Топлоизолационната система ще покрива показателите, заложиени в Наредба №РД-02-20-3 от 09.11.2022 г. В този случай, кои референтни стойности използваме при подготовка на проектното предложение? Тази за сандвич панел с минерална вата или многокомпонентни топлоизолационни системи за покриви – ТИ плочи от минерална вата. Благодарим ви предварително!	За целите на настоящата процедура топлоизолационната система „послоен монтаж“ попада в обхвата на „многокомпонентни топлоизолационни системи“. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, изолационна система от типа „послоен монтаж“ за топлоизолиране на покрив на производствено хале попада в обхвата на група 12 „Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради“, „Многокомпонентни топлоизолационни системи за покриви“, „ТИ плочи от минерална вата“. Обръщаме внимание, че в т. 13.1 от Условиата за кандидатстване изрично е указано, че за всички допустими по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници съгласно Приложение 4.1, е посочен минимален обхват/ функционалности, които са ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ, като по своя преценка в процеса на изпълнение на проектите бенефициентите могат да заложат и допълнителни функционалности/ характеристики.
210.	11.09.2025	Въпрос относно изискването за SCOPnet В документацията е посочено: – SCOP на хладилния кръг > 3.8 – SCOP на цялата система > 5 Моля за уточнение: при определяне на SCOPnet включва ли се електроенергията на вентилаторите?	В Приложение 4.1 относно активите по група 7 „Климатични камери с високо ефективна регенерация или рекулерация на топлина/студ/влага“ е посочен минимален обхват/ функционалности, сред които са и следните: „• БДС EN 14825:2019: клас на енергийна ефективност за термомпи A+++: o SCOP на хладилния кръг ≥ 3.80 o SCOPnet на цялата система ≥ 5.00 “

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Ако да, бихме искали да отбележим, че при реални дебети и проектни напори системният SCOP обикновено е ~1.5–2.0 и достигането на >5 е практически невъзможно. Ако не, тогава SCOP > 5 е приложим за термопомпата по EN 14825 и може да бъде изпълнен. Бихте ли потвърдили дали правилната интерпретация е да се изисква SCOP за термопомпата и отделни показатели за SFP и ефективност на рекуперация, съгласно стандартите Eurovent/EN 13053?	При закупуване на климатична камера следва да се има предвид, че стойността на SCOPnet е за цялата система и включва всички електрически консуматори, включително: вентилатори, циркулационни помпи (ако са външни), управление и евентуално спомагателни нагреватели. Допълнително, в т. 13.1 от Условието за кандидатстване е записано, че за всички допустими по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, в Приложение 4.1 към Условието за кандидатстване, е посочен минимален обхват/ функционалности, които са ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ, като по своя преценка в процеса на изпълнение на проектите бенефициентите могат да заложат и допълнителни функционалности/ характеристики. Отговорност на кандидата е според спецификата на нуждите си да планира и закупи по проекта съответните активи, които да отговарят на заложените по процедурата изисквания, включително на горесцитираните. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 191.
211.	11.09.2025	Въпрос относно изискването за SCOPnet В документацията е посочено: – SCOP на хладилния кръг > 3.8 – SCOP на цялата система > 5 Моля за уточнение: при определяне на SCOPnet включва ли се електроенергията на вентилаторите? Ако да, бихме искали да отбележим, че при реални дебети и проектни напори системният SCOP обикновено е ~1.5–2.0 и достигането на >5 е практически невъзможно. Ако не, тогава SCOP > 5 е приложим за термопомпата по EN 14825 и може да бъде изпълнен. Бихте ли потвърдили дали правилната интерпретация е да се изисква SCOP за термопомпата и отделни показатели за SFP и ефективност на рекуперация, съгласно стандартите Eurovent/EN 13053?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 210.
212.	11.09.2025	Здравейте, Нашата компания е с икономически дейности за 2024 по КИД 2008 с три кода : 1. основна с относителен дял в общите нетни приходи 70% 2 . допълнителна с относителен дял в общите нетни приходи 25 % и 3 . Допълнителна с относителен дял в общите нетни приходи 5 %. Възможно ли е по програмта да се	Съгласно т. 11.1, подточка 5) от Условието за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са кандидати, които са заявили подкрепа за основната или за допълнителна икономическа дейност на предприятието за 2024 г. съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ) - Приложение 11, при положение че отговарят и на всички останали критерии за допустимост съгласно условията.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		кандидатства за втората допълнителна икономическата дейност ,която е с най-нисък дял от дейностите извършвани от предприятието. В случай ,че е допустимо възможно ли е активите по проекта да се ползват и за целите на останалите икономически дейности.	Допълнително, в същата подточка 5) от Условието за кандидатстване е записано, че в процеса на изпълнение на проектите, придобитите по проекта активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници е допустимо да се ползват и във връзка с икономическа/и дейност/и на кандидата, различна/и от дейността, за която е заявена подкрепа, в случай че тази/тези дейност/и не попада/т в недопустимите дейности/сектори, посочени в т. 11.2 от Условието за кандидатстване. Обръщаме внимание и на бележка под линия № 12 на стр. 12 от Условието за кандидатстване, където е уточнено, в случай че предприятието осъществява повече една икономическа дейност за 2024 г. съгласно КИД-2008 на НСИ и активите/ оборудването/ съоръженията по проекта ще се ползват във връзка с повече от една дейност на кандидата, то в поле „Код на проекта по КИД-2008“ следва да бъде посочен кода на дейността, която в най-голяма степен ще се ползва от резултатите по проекта. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на дадено проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението.
213.	12.09.2025	Моля да ни кажете, ако бенефициент няма партида за ток, но използва генератор, за да обслужва дейността си, и замърсяването е много по-голямо, може ли да се подаде проектно предложение, и ще бъде ли одобрено, ако събира необходимия брой точки?	Условието за кандидатстване не поставят изискване за наличие на „партида за ток“, за да могат предприятията да кандидатстват по процедурата. В т. 11 „Допустими кандидати“ от Условието за кандидатстване подробно са разписани критериите за допустимост и недопустимост на кандидатите по процедурата. По процедурата са допустими единствено разходи за активи/ оборудване/ съоръжения, включени общо в 16 групи технологии, съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване по процедурата, верификацията на разходите и плащанията към бенефициентите ще се извършват от страна на Управляващия орган въз основа на постигнат конкретен резултат, а именно въведени активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници в предприятията, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на УО. При непостигане на посочения резултат по отношение даден актив/ оборудване/ съоръжение, включено в проектното предложение, единичният разход за него няма да бъде платен от страна на УО.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Отчитането на постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/оборудване/ съоръжения се извършва посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори към Условието за кандидатстване. В тази връзка в Приложение 7 е посочено, че „В допълнение към документите по т. 1 по-горе, при изграждане на „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФмЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, следва да се представят: • Протокол за въвеждане в експлоатация/поставяне под напрежение на енергийното съоръжение; • Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ); • Информация (име и фамилия на лицето, и номер и дата на издаване на удостоверение за придобита професионална квалификация) за лицето, притежаващо необходимата професионална квалификация, и включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР (https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&gid=14_mg_0&p=34).“ Посочените документи са задължителни за удостоверяване на постигнатия конкретен резултат от съответния въведен по проекта актив/ оборудване/ съоръжение в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници. Допълнителна информация по отношение на изпълнението на сключените договори и документите, които следва да се представят, за да удостоверят постигнатия резултат, е налична в публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез опростен вариант на разходите съгласно посоченото в чл. 53, пар. 1, буква б); буква в) и буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2; т. 3 и т. 4 от ЗУСЕФСУ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
214.	12.09.2025	Здравейте, предприятие иска да изгради фотоволтаична централа 30 кВт(вкл. панели, инвертори, батерии и други необходими елементи) за функционирането)- позиция 16 от Списъка. Капацитетът на батерията към системата ще бъде 30 кВт съответстващ на капацитета на системата. Допустимо ли е в рамките на бюджета да бъдат заявени допълнителни разходи за локални съоръжения за съхранение на енергията (батерии)- позиция 15 от списъка, които да допълнят капацитета на батериите от позиция 16. Предвид че фотоволтаичната централа (позиция 16) ще включва батерия, която покрива 100% от капацитета на системата, има ли изискване за минимален капацитет на допълнителните батерии по позиция 15.	Посоченото в запитването е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 13 (т. 2).
215.	12.09.2025	Здравейте! Моля, за следното разяснение: допустимо ли е кандидат да подаде ПП, в което да е заложена инвестиция от, примерно, 300 000 лева за ФТЕЦ, от която да се заявят като БФП в бюджета във ФК максимално допустимите 100 000 лева? Тоест, може ли проектът да бъде със самофинансиране от около 33% или е задължително общата стойност на проектното предложение да бъде до 153 845 лева?	Посоченото в запитването е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 141, № 144 и № 205.
216.	12.09.2025	Към датата на кандидатстване фирмата извършва основната си икономическа дейност на територията на 2 области (Шумен и Търговище). От началото на 2026 г. обединяваме дейността в собствена сграда на територията на област Разград. Допустимо ли е да кандидатстване за ФВЦ за собствено потребление, която да е разположена на новия ни обект на територията на област Разград?	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 11, № 27 (т. 3), № 47 (т. 1 и 2) и № 197 (т. 1).
217.	12.09.2025	Моля, за следното разяснение: Фирма, която през 2022, 2023, 2024 г. е била микропредприятие, но към момента на кандидатстване, ще бъде малко предприятие, допустим бенефициенти ли ще бъде? Фирмата е със седалище - селски район. В случай, че фирмата е с персонал 10,5, човека, към датата на кандидатстване, счита ли се за допустим кандидат?	Информацията в запитването не е достатъчна за предоставянето на категоричен отговор относно категорията на предприятието по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и допустимостта му по процедурата. Съгласно ЗМСП данните за категорията на предприятието се определят на базата на предходната финансова година. Допълнително, в закона е записано, че ако в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, това се отразява на неговия статус на микро-, малко или средно предприятие.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Моля, запознайте се задълбочено с условията по процедурата и ЗМСП, за да определите коректно категорията на предприятието. С оглед коректно определяне на категорията на кандидата, можете да се запознаете и с Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП и указанията за нейното попълване (Приложение 3 към Условията за кандидатстване). Обръщаме внимание, че, в случай че кандидатът е микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП и е със седалище или клон със седалище на територията на селски район, и е заявил за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Приложение 13), същият не може да получи подкрепа по настоящата процедура.
218.	12.09.2025	Здравейте, фирмата ни има две производствени бази - една в гр. Стара Загора и една в гр. Габрово. Кандидатствали сме по процедура BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ за фотоволтаична система (без батерии) за обекта ни в гр. Стара Загора. Допустимо ли е да кандидатстваме по настоящата процедура за: 1. фотоволтаична система без батерии за обекта ни в гр. Габрово? 2. фотоволтаична система с батерии за обекта ни в гр. Габрово? Предварително благодаря!	Съгласно посоченото в т. 11.2 от Условията за кандидатстване, в случай че кандидат по настоящата процедура е заявил подпомагане за един или повече активи/оборудване/ съоръжения/ СМР от същите групи технологии, съгласно посочените в Приложение 4.1, и по процедура BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ППР), изпълнявана от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), и в случай на одобрение и по двете мерки, има право да получи финансиране само по една от тях. В случай че преди сключването на административен договор по настоящата процедура по ПКИП се установи, че предприятието има сключен договор по мярка BG16FFPR003-4.004 по ППР (който не е прекратен), в който са одобрени за финансиране един или повече активи/оборудване/ съоръжения/ СМР от същите групи технологии, то на съответния кандидат ще бъде издадено Решение за отказ от предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура. Допълнително, в бележка под линия № 24 на стр. 18 от Условията за кандидатстване е пояснено, че проверката на посоченото изискване ще се извършва на ниво групи технологии (16 броя), посочени в Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници (Приложение 4.1). Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че кандидат по настоящата процедура е заявил подпомагане за фотоволтаична система (без батерии) по процедура BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“, не е допустимо да получи финансиране по настоящата процедура за активи

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			по група 14 „Фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ съгласно Приложение 4.1. Посоченият кандидат може да получи финансиране по настоящата процедура за останалите 15 групи допустими технологии, включително за активи по група 16 „Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, в случай че предприятието и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания и условия по процедурата. Обръщаме внимание, че горесцитираното ограничение по т. 11.2 от Условията за кандидатстване се проверява на ниво предприятие-кандидат, а не на ниво място на изпълнение на инвестицията.
219.	12.09.2025	Когато фирма е с допустим КИД-2008 с който кандидатства , но КИД-а на дейността по проекта , за който се иска финансиране е отново в допустимите, НО не е описана в отчета за НСИ - 2024 като допълнителна дейност - това допустимо ли е ?	Съгласно подточка 5), т. 11.1 от Условията за кандидатстване кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за кода на основната или на допълнителна икономическа дейност на предприятието съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ) - Приложение 11, въз основа на данни за 2024 г. Кодът на дейността, за която се заявява подкрепа се посочва в раздел „Данни за кандидата“, поле „Код на проекта по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. Оценителната комисия ще извършва проверка за съответствие с изискването по подт. 5) въз основа на данни за основната/допълнителната икономическа дейност на кандидатите за 2024 г., предоставени от НСИ по служебен път, както и съгласно информацията, представена във Формуляра за кандидатстване, включително посочения от кандидатите код на икономическата дейност, за която кандидатстват, в поле „Код на проекта по КИД-2008“. В тази връзка, преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2008 въз основа на данни от НСИ за 2024 г. С оглед посоченото и предвид информацията в запитването е препоръчително да се обърнете към Националния статистически институт (НСИ) за повече информация и указания относно кода на допълнителната икономическа дейност, за която възнамерявате да кандидатствате по настоящата процедура. Обръщаме внимание на указанията, предоставени в т. 2 от Приложение 6 – „Примерни указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване“, а именно:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			- в поле „Код на организацията по КИД 2008” от настоящия раздел на Формуляра всички кандидати трябва да изберат от падащото меню четиризначния код на основната икономическа дейност на предприятието съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) въз основа на данни на НСИ за 2024 г. - в поле „Код на проекта по КИД-2008” всички кандидати трябва да посочат кода на дейността, за която заявяват подкрепа – това може да бъде или кода на основната икономическа дейност, или кода на допълнителна икономическа дейност на предприятието съгласно КИД-2008 въз основа на данни на НСИ за 2024 г. По процедурата не е допустимо кандидатите да заявяват подкрепа за код на икономическа дейност, който е различен от кода на основната или на допълнителна икономическа дейност на предприятието за 2024 г. съгласно КИД-2008 на НСИ (Приложение 11).
220.	15.09.2025	Здравейте, Може ли да се поставят фотоволтаици и батерия на сграда, която е построена преди 31 март 2001 г. Закона тогава е бил друг и сградата няма Акт 16. Тогава е действал Закон за териториално и селищно устройство (ЗТСУ), където завършването на строежа и узаконяването му се удостоверяват по друг ред (с „удостоверение за узаконяване“ и приемателни протоколи).	Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. В тази връзка, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение кандидатите внимателно да се запознаят с нормативната уредба, касаеща желаната от тях инвестиция. Въпросът в запитването е свързан преди всичко с правната рамка, касаеща строителните норми и енергийните правила, които следва да се прилагат. Въпреки че преди 2001 г. е имало различен законов ред за приемането на сградите, важно е да се уверите, че сградата, върху която възнамерявате да поставите фотоволтаици и батерия по проекта, е узаконена по стария ред чрез съответните документи и приемателни протоколи като например удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.) или удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). В тези случаи е възможно сградата да бъде призната за „съществуваща“ сграда и да бъде извършено инсталиране на фотоволтаични панели и батерия. При поставяне на фотоволтаична система трябва да се вземат предвид също така изискванията за технически разрешителни като извършване на оценка на конструкцията на покрива, за да се потвърди, че тя може да понесе натоварването

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			от панелите, както и правилата за изграждане на енергийни инсталации и съответните разрешителни от общината и др.
221.	15.09.2025	Здравейте, 1. По процедурата има ли изискване бенефициентът да представя информация на УО, след въвеждане в експлоатация на изградената с фотоволтаична система, за електрическата енергия за собствено потребление, произведена от енергийното съоръжение, успоредно със задължението му за представяне на информацията в ред с № 5 в Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 от НАРЕДБА № РД-16-558 от 8.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България. 2 Има ли изискване произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система да не е по-малка от 260 kWh за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение, 3. В случай че искаме да изградим ФТЦ с мощност 30 КВ и батерия за съхранение 60 КВ/ч правилно ли е разбирането ни ,че трябва да посочим технология 16, стойност величина 30 и като втори актив да изберем от падащо меню технология 15 , стойност величина 30. Благодаря предварително за отговорите!	1. и 2. По процедурата няма подобни изисквания. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, инвестиции в системи, които произвеждат енергия, са допустими за финансиране по процедурата, при условие че произвежданата от тях енергия е единствено за собствено потребление. Произведената енергия от тези системи не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост - 3 (три) години от окончателното плащане по проекта. Също така, следва да имате предвид регламентираното в т. 14.2 от Условието за кандидатстване, както и в чл. 8 и чл. 10 от Условието за изпълнение по процедурата, че активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, следва да бъдат използвани единствено от стопанския субект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти, както и да останат свързани с проекта, за която е предоставена помощта, за период от минимум 3 (три) години от окончателното плащане. Кандидатите се задължават да не продават, преотстъпват и/или отдават под наем на трети лица активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, за период от 3 (три) години от извършване на окончателното плащане по проекта. При неспазване на посочените изисквания ще се определя финансова корекция, пропорционално спрямо периода, за който е налице неизпълнение. Обръщаме внимание, че отчитането на постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения се извършва посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори към Условието за кандидатстване. Допълнителна информация по отношение на изпълнението на сключените договори и документите, които следва да се представят, за да удостоверят постигнатия резултат, е налична в публикуваното на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - Ръководство за изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез опростен вариант на разходите съгласно посоченото в чл. 53, пар. 1, буква б); буква в) и буква г) от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2; т. 3 и т. 4 от ЗУСЕФСУ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027, на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/. 3. Посоченият вариант на избор на активи, съгласно информацията, представена в запитването, е допустим. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 32, № 41, № 101, № 111, № 122 (т. 3., 4. и 5.), № 141 и № 159.
222.	15.09.2025	В случай че дружество-кандидат заяви Фотоволтаична електроцентрала по т. 16 от Приложение 4.1 с изходяща (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) = 20 kW и капацитет на батериите за съхранение от 30 kWh, необходимо ли е то да посочва, че капацитетът на батериите е по-голям от инсталираната мощност и къде във формуляра за кандидатстване следва да се опише това? В приложение 4.2 при избиране на Фотоволтаична електроцентрала по т. 16 може да се посочи само инсталирана мощност на ФЕЦ и не фигурира възможност за посочване на капацитет на батериите.	Съгласно указаното на стр. 8 от Приложение 4.3 – Примерни указания за попълване на Приложение 4.2 - „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници“, по отношение на група 16 “Фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, определената стойност като единичен разход е за 1 kW изходяща (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление. Допълнително, съгласно предоставено разяснение от УО на въпрос № 3, при заявяване по процедурата на разходи по група 16 “Фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, капацитетът на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да е равностоен (да съответства) или да е по-голям от мощността на фотоволтаичните панели. В тази връзка, и съгласно информацията, предоставена в запитването, при заявяване на активи по група 16, в Приложение 4.2 се посочва изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система (в конкретния случай – 20 kW). Допълнителна информация по отношение на техническите параметри на планираните за закупуване активи по проекта, по преценка на кандидатите, може да бъде предоставена в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване, в поле 1 „Информация относно необходимостта от получаване на подкрепа по процедурата“. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 3, № 32, № 41, № 101, № 111, № 122 (т. 3., 4. и 5.), № 141 и № 159.